

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ МИНИСТРЛІГІ Т.Қ.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР АКАДЕМИЯСЫ	Ф 017-2.84-2017 №1 баспа
	Тұсу емтиханының бағдарламасы	25.05.2017ж.

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ СПОРТ
МИНИСТРЛІГІ**
**Т.ЖҮРГЕНОВ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ ӨНЕР
АКАДЕМИЯСЫ**

БЕКІТІЛДІ
Т.Қ. Жүргенов атындағы ҚазҰА
Ғылыми Кеңесінің шешімі
26.05.2022ж. № 11 хаттама

**8D02197 «ХОРЕОГРАФИЯ»
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ БОЙЫНША РНД
ДОКТОРАНТУРАҒА ТҰСУ ЕМТИХАНЫНЫҢ
БАҒДАРЛАМАСЫ**

Алматы 2022 ж.

1 ҚҰРАСТЫРЫЛДЫ

Т.Жүргенов ат. ҚҰӘА профессоры – Ким Л.В.

Т.Жүргенов ат. ҚҰӘА ага оқытушысы, PhD докторы – Молдахметова А.Т.

2 ТАЛҚЫЛАНДЫ

«Хореография» факультетінің ғылыми кеңесінің отырысы
Хаттама № 10 «20» мамыр 2022 ж.

«Хореография» факультетінің Ғылыми кеңес төрағасы
Доцент Сушков Д.В.

3 КЕЛІСІЛДІ

Оқу-әдістемелік қызмет басшысы Г.Ж.Есенбекова
«20» 06 2022 ж.

ЖОО кейінгі білім беру ғылыми-зерттеу
орталығының басшысы А.А.Кульшанова
«20» 07 2022 ж.

Ғылыми жұмыстар жөніндегі проректор К.З.Халықов
«20» 08 2022 ж.

Докторантуралың арнайы пәні бойынша тұсу емтихандарының бағдарламасы жоғары білімнің алдынғы сатысы (магистратура) бағдарламасының шеңберінде құрылады.

8D02197 “Хореография” ББ бойынша мамандарды даярлау деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

I. Талапкерлер мына жағдайларды ескеруі қажет:

- әлемдік және отандық өнердің теориясы, тарихы және синтезі туралы негізгі түсініктер туралы;
- философия және өнер социологиясы туралы;

білуі керек:

- хореографиялық, театр өнердің және т.б. саласындағы отандық және әлемдік өнер нарығының жаңалықтарын;
- әлемдік мәдени және білім беру кеңістігінің мәселелерін;

іскерлігі болуы керек:

- мамандығын жақсы менгерген;
- шындықтың өзгеретін жағдайларына бейімделуге;**
- режиссер - хореографтың, режиссер-ұйымдастырушының, зерттеушінің және оқытушының кәсіби қызметтерін қатар алып жүргүре;
- шығармашылық, ұйымдастырушылық және ғылыми тапсырмаларды орындау үшін қызметкерлерді жұмылдыра алу.

дағдысы болуы керек:

- ғылыми-зерттеу және педагогикалық қызметі;
- преодоления кризисных явлений и деструктивных ситуаций;
- өзгерістер мен белгісіздік жағдайында оңтайлы шешім қабылдау.

білікті болуы керек :

- қоғамның, экономиканың, өнердің кәсіби саласының технологияларын дамыту мәселелерінде;
- ғылыми-педагогикалық салада;
- медиа саласындағы кеңістікте.

Қабылдау емтихандары магистратура және PhD докторантура мамандықтары бойынша қабылдау емтихандары туралы ережеге сәйкес ауызша жүргізіледі.

Докторантуралың арнары пәні бойынша тұсу емтихандарының бағдарламасы жоғары білімнің алдынғы сатысы (магистратура) бағдарламасының шеңберінде құрылады.

8D02197 “Хореография” ББ бойынша мамандарды даярлау деңгейіне қойылатын негізгі талаптар:

I. Талапкерлер мына жағдайларды ескеруі қажет:

- әлемдік және отандық өнердің теориясы, тарихы және синтезі туралы негізгі түсініктер туралы;
- философия және өнер социологиясы туралы;

білуі керек:

- хореографиялық, театр өнерді және т.б. саласындағы отандық және әлемдік өнер нарығының жаңалықтарын;
- әлемдік мәдени және білім беру кеңістігінің мәселелерін;

іскерлігі болуы керек:

- мамандығын жақсы меңгерген;
- **шындықтың өзгеретін жағдайларына бейімделуге;**
- режиссер - хореографтың, режиссер-ұйымдастырушының, зерттеушінің және оқытушының кәсіби қызметтерін қатар алып жүргүре;
- шығармашылық, ұйымдастырушылық және ғылыми тапсырмаларды орындау үшін қызметкерлерді жұмылдыра алу.

дағдысы болуы керек:

- ғылыми-зерттеу және педагогикалық қызметі;
- преодоления кризисных явлений и деструктивных ситуаций;
- өзгерістер мен белгісіздік жағдайында онтайлы шешім қабылдау.

білікті болуы керек :

- қоғамның, экономиканың, өнердің кәсіби саласының технологияларын дамыту мәселелерінде;
- ғылыми-педагогикалық салада;
- медиа саласындағы кеңістікте.

Қабылдау емтихандары магистратура және PhD докторантуралары мамандықтары бойынша қабылдау емтихандары туралы ережеге сәйкес ауызша жүргізіледі.

I. Пәннің атауы және оның негізгі бөлімдері

1.Музыкалық-хореографиялық формалардың теориялық-практикалық зерттеулері/

Балет драматургиясы: музыка концептілері және режиссуралар

Пәннің мазмұны:

1. Әлемдік хореография теориялары мен реформаторлары: мәселелер, шешімдерін табу (Новерр, Петипа, Фокин).
2. Хореографияның жанрлары мен стильдері. Балеттік спектакльдердің стилистикалық ерекшеліктері.
3. Фольклор және оның саҳналық интерпретациясы.
4. Қазақстандық хореографияның формалары мен көркемдік құралдарын дамыту.

2.Хореографиялық өнерді зерттеудегі тұжырымдамалық тәсілдер/

Би өнерін зерттеу принциптері

Пәннің мазмұны:

1. Пәнге кіріспе
2. Хореографиялық зерттеу: үш өлшемді тәсіл
3. Хореографиялық педагогикасындағы теориялар мен принциптер
4. Хореографиялық симфонизмнің принциптері
5. Озық хореографиялық тәжірибе мен іс-әрекет үлгілерін зерттеу әдістері
6. Экзистенциализм хореографтың шығармашылық іс-әрекетінде мәнді қалыптастыруыш ретінде
7. Доминант теориясы
8. Би қозғалысын талдау әдістері
9. Хореография өнеріндегі кинематография принциптері
10. Мәдениет пен өнерді зерттеу әдіснамасының ерекшелігі

3.Хореография пәндерінің әдістері, методологиялары және тұжырымдамалары

(Классикалық бидің әдістемесі мен методологиясы/

Халық биін зерттеудің теориялық тұжырымдамалары)

Пәннің мазмұны:

1. Миф пен рәсім Халық биі өнерінің негізгі ретінде
2. Өнердегі "Синкретизм"
3. "Тән би" ұғымынан "Халық биі" ұғымына дейін
4. Хореография өнеріндегі "ұлттық" анықтау мәселесіне
5. Э. Шумилованың халық биінің даму сатысы туралы еңбегі

6. Халық биінің "Стиль", "стильдеу", "стилінде" ұғымдарындағы интерпретациясы
7. «Бір "pas"» әдісі
8. А.Я.Вагановың педагогикалық системасы
9. XIX, XX ғасырдың балет педагогикасы
10. Классикалық би педагогикасының дәстүрлерінің сабактастығы

4. Заманауи хореографиялық өнердің даму үрдістері / Казіргі кезеңдегі хореографиялық өнердің даму үрдістері

Пәннің мазмұны:

1. Балеттің баламасы ретінде заманауи бидің пайда болуы.
2. Ф. Дельсарт, Жак-Далькrozдың теориялық негіздері.
2. Американдық модерн биінің дамуы.
3. «Джадсон театры»
4. Н.Форрегердің машина билері. Вс. Мейерхольд биомеханикасы
5. Ресейдегі "еркін қозғалыс" пен "пластикалық бидің" дамуы
6. «Джадсон театры»
7. Р. Лабанның жүйесі
8. Германиядағы заманауи бидің дамуы
9. Телесность. Дене модельдері
10. Постмодерн дәуіріндегі би. Импровизация "Киборгтар би"
11. Постмодернизм хореографтарының классикалық спектакльдерінің заманауи қойылымдары
12. Уильям Форсайт қозғалысын дамытудың инновациялық технологиясы
13. Спектакльдің режиссурасы Жарық шешіммен қойылған жарық шешімі формасы ретінде (Уэйн МакГрегор, Рассел Малифант)
14. Қазақстандағы_казіргі заман хореографиясы

5. Эссе тақырыптары

1. Дж.Баланчиннің мектебінің өзара классикалық би және модерн биінің іс-қимыл параметрлері.
2. Юрий Григоровичтің спектакльдеріндегі хореографиялық тілдің стилистикалық ерекшеліктері.
3. Ж.Новерр, ж. Рамо, М. Фокин, Ф. Лопухов, и. Стравинский, М. Бежар, Б. Аюхановтың мемуарлық және талдамалық еңбектерінде музыканың пластикалық іске асуын ұғыну.
4. Федор Лопуховтың хореографиялық идеялары және олардың әлемдік хореографиялық өнерді дамытудағы маңызы.
5. С.Дягилевтің кәсіпорны және оның XX ғасырдағы хореографиялық өнердің дамуына әсері.

6. Қазақстанның қазіргі заманғы балетмейстер өнері көрнекті отандық хореографтардың шығармашылық қызметінің нәтижесі ретінде
7. Ұлттық хореография ерекшеліктерінің көрінісі ретінде отандық балетмейстер өнерінің жанрлық және стилистикалық ерекшеліктері.
8. Қазақстан хореографиясының қазіргі режиссурасындағы дәстүрлі және жаңашыл тәсілдердің арақатынасы мәселесі.
9. Қазақстандағы ұлттық балетмейстер мектебінің синтетикалық негізі.
10. Қазақстан музикалық театрларының опералық спектакльдеріндегі би сахналарының пластикалық шешімінің поэтикасы.
11. Қазақстандық композиторлар шығармашылығындағы би және музикалық категориялардың арақатынасы.
12. Қазақстанның балет театрындағы заманауи орындаушылық мектебі: образдарды интерпретациялау.
13. Қазіргі заан хореография өнеріндегі компьютерлік технологиялар (Р. Лабан, М. Каннингем, у. Макгрегор)
14. Қазақстандық хореография шеберлерінің жеке шығармашылық анықтамасындағы А. Я. Вагановың педагогикалық мұрасы: классикалық би сабағының құрылымы
15. А. Селезнев тұлғасының Қазақстандағы кәсіби балет білімінің қалыптасуындағы рөлі.
16. Қазақстанда бал билерінің қалыптасуы мен дамуы. Тарихи контекст және оқыту әдістемесі.
17. Қазіргі хореографиядағы стильдер мен мектептер. Қазақстандағы заманауи бидің даму тенденциялары.
18. Болат Аюхановтың шығармашылық концепті. Балет әртістерімен жұмыс істеудің педагогикалық принциптері мен кәсіптік-техникалық әдістері.
19. Отандық хореография режиссурасы саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарының ерекшеліктері: даму векторы
20. Отандық хореография педагогикасы саласындағы ғылыми-зерттеу жұмыстарының ерекшеліктері: даму векторы
21. Болашақ педагог-хореографтарды оқыту үдерісіне заманауи инновациялық технологияларды енгізу.
22. Қазақстанда кәсіби хореографиялық білім берудің пайда болуы және қалыптасуы.
23. Заурбек Райбаев , М.Тілеубаев шығармашылығының отандық балетмейстер өнері мектебінің қалыптасуы мен дамуындағы рөлі.
24. Д.Абиров шығармашылығының отандық хореографияның қалыптасуы мен дамуындағы рөлі.
25. XX ғасырдың басындағы "еркін" және "пластикалық" биді дамыту және насиҳаттау жолдары.
26. Жаңа формациядағы режиссер-хореографтың креативті тұлғасы туралы түсінік.

27. Инновациялық технологияларды қолдану контексіндегі заманауи режиссерлік-қойылымдық қызмет: ерекшеліктері мен мәселелері.
28. Отандық балетмейстер өнерінің жанрлық және стилистикалық ерекшелігі, ұлттық хореография ерекшеліктерінің көрінісі.
- 29.«Астана Балет» театрының балеттік қойылымдарының музикалық-композициялық құрылымдарының ерекшеліктері.
- 30.Қазақстан хореографиясының қазіргі режиссурасындағы дәстүрлі және жаңашыл тәсілдердің арақатынасы мәселесі.

II. Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Лопухов Ф., «Хореографические откровенности» - М., 1972 г.;
2. Суриц Е. «Хореографическое искусство 20-х гг» - М., 1979 г.;
3. Фокин М., «Против течения» - М., 1982 г.;
4. Добровольская Г., «Балетмейстер Л.Якобсон» - Л., 1968 г.;
5. Добровольская Г. «Ф.Лопухов» - Л., 1976 г.;
6. Эльяш Н. «Образы танца» - М., 1970 г.;
7. Захаров Р. «Записки балетмейстера» - М., 1976 г.;
8. Захаров Р. «Искусство балетмейстера» - М., 1954 г.;
9. Захаров Р. «Сочинение танца» - М., 1963 г.;
- 10.В.Красовская «История русского балета» - Л., 1981 г.;
- 11.«История русского балета» - Л., 1977 г.;
- 12.Балет. Энциклопедия - М., 1981 г.;
- 13.В.Красовская «Западно-европейский балетный театр. Препомантизм. Очерки истории», Планета - Л., 2008 г.
- 14.Дункан А. «Танец будущего» - М. Просвещение, 1978
- 15.Ю.Смирнов «Балетмейстер Ю.Н.Григорович», Планета, 2005 г.
- 16.Шумилова «Романтические тенденции современного балета» - М. 1967 г.
- 17.«Музыкально-балетная драматургия» (цикл лекций).
- 18.Статьи из журнала «Балет» за 1998,1999 г.
- 19.Котельников Е. «Биомеханика хореографических упражнений» - Л. 1980 г.
- 20.С Аникст А. «Теория драмы от Аристотеля до Лессинга» М. 1967.
- 21.Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. М. «Прогресс», 1974
- 22.Бонфельд М. Музыка: Язык. Речь, Мысление. Вологда, 1999
- 23.Блок Л. Классический танец. История и современность. М. Искусство. 1987
24. Вёльфлин Г. «Основные понятия истории искусств». М., 2002
- 25.Есырева Э.Г. Балет: либретто и сценарий. Алматы 2009
- 26.Жумасетова Г. Страницы Казахского балета. «Елорда», Астана, 2001
27. Кирнарская Д.К. «Музыкальные способности», Таланты – XXI век, 2004
- 28.Лебедева Г. Балет: семантика и архитектоника. С-Петербург, М., Краснодар, «Лань», 2007
- 29.100 балетных либретто. С-Петербург 2008
- 30.Худеков С.Н. Всеобщая история танца. – М.: ЭКСМО, 2009

31. Садохин А.П. Мировая культура и искусство. – М.: ЗАО «БММ», 2007.
– 448 с.
32. Красовская В. Профили танца: Сборник. – СПб.: - С-Петербург:
Академия Русского балета им. А.Я. Вагановой, 1999. – 400 с.
33. Гаевский В. Хореографические портреты. - М.: Артист. Режиссер.
Театр, 2008, 608 с. Трускиновская Д.М. 100 великих мастеров балета. – М.:
Вече, 2010. – 437 с.
34. Дольфюс А. Непокоренный Нуриев; [пер. с фр. Т.П. Григорьевой]. – М.:
РИПОЛ классик, 2010. – 496 с.
35. Чолпонбек Базарбаев. Воспоминания современников./ Сост. Р.Х.
Уразгильдеев. – Б.: Учкун, 2012, 128 с.
36. История мировой музыки: Жанры. Стили. Направления. / [авт.-сост. А.
Минакова, С. Минаков]. – М.: Эксмо, 2010. – 544 с.
37. Ванслов В. Балеты Григоровича и проблемы хореографа. – М.:
Искусство, 1968
38. Гаевский В.М. Дивертисмент. Судьбы классического балета. – М.:
Искусство, 1981
39. Новерр Ж. «Письма о танце» - М., 1965 г.
40. Шторк К. «Далькроз и его система», Л.-М. 1924
Миль А. «Танец в Америке»
41. Дункан А. «Танец будущего» М. 1908, «Исповедь» М. Просвещение,
1978
42. Giraudet A. 'Mimiqe, physionomie et geste. Metode pratique d 'apresle
sisteme de F. Delsarte, P. 1895
43. Laban R. Modern Educationale dance. L.1948
44. Garre H, « Das Land der Griechen mit der Sohlesuehend. Von der Duncan
und... Marta Grehm. » Mainz, 1965
45. Baril J. „La dance moderne d Isadora Duncan a Tawyla Tharp » P. 1977
46. Selma Janne Cohen « The modern dance »
47. Merce Cunningham. Edited by Richard Kostelanetz
48. Gabriele Fritsch-Vivie. "Mary Wigman"
49. Jean Morrison Brown @The vision of modern dance"
50. Jochen Schmidt "Pina Bausch. Tanzen gegen die Angst"